

Datum: 20. 10. 2021.

Broj: 02-06-874

TI BiH: Umjesto da se riješi problem nabavke kiseonika, Vlada RS pokušava legalizovati nepravilnosti i zaštititi odgovorne

Umjesto da se koriste postojeći mehanizmi nabavki u hitnim i vanrednim okolnostima da se riješi problem distribucije kiseonika, Vlada se upušta u avanturizam donošenjem novog zakona prilagođenog uskim interesima vladajuće strukture i stvaranjem paralelnih institucija

Banja Luka, 20. oktobar 2021. –Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH) upozorava da Vlada Republike Srpske nije dala opravdane razloge za hitno usvajanje Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima u RS, te podsjeća da već postoji zakon koji uređuje ovu oblasti na nivou BiH, a kojim je osnovana Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH kao ovlašteno tijelo (regulator).

Zbog okolnosti u kojima dolazi do usvajanja ovakvog zakona i osnivanja paralelne Agencije za lijekove i medicinska sredstva na entitetskom nivou, postoje sumnje ne samo u osnovanost usvajanja ovog zakona i na nivou RS, već i da se umjesto utvrđivanja odgovornosti u aferi „Kiseonik“ zakonski okvir prilagođava uskim partikularnim interesima vladajuće strukture.

TI BiH je još ranije upozoravao i prijavljivao nadležnim da neovlašteni distributeri snabdijevaju javne zdravstvene ustanove kiseonikom, a inspektor su utvrdili da se time ugrožava zdravlje stanovništva. Zbog toga je neprihvatljivo da se umjesto otklanjanja ovih nepravilnosti i sankcionisanja odgovornih, pokušava legalizovati ovakva praksa, pod izgovorom da po postojećim propisima nije moguće obezbijediti nesmetano snabdijevanje zdravstvenih ustanova.

TI BiH podsjeća da važeći propisi dopuštaju javnim zdravstvenim ustanovama da postupcima direktno nabave lijekove u situacijama kada to nalaže razlozi hitnosti i zaštita zdravlja stanovništva, a uz odobrenje nadležnog entitetskog ministarstva. Međutim, umjesto da se koriste postojeći mehanizmi nabavki u hitnim i vanrednim okolnostima da se riješi problem distribucije kiseonika, Vlada se upušta u avanturizam sa donošenjem novog zakona u hitnom zakonodavnom postupku za šta takođe nisu ispunjeni uslovi.

Vlada u obrazloženju Prijedloga zakona samo navodi da se on donosi u hitnom postupku radi obezbjeđivanja zdravstvene zaštite stanovništvu, i da bi nedonošenje zakona moglo prouzrokovati štetne posljedice po život i zdravlje ljudi, posebno zbog nedostatka ili nemogućnosti nabavke esencijalnih lijekova za pacijente. Poslovnik NSRS pak predviđa da je donošenje zakona u hitnom postupku moguće samo u slučaju kada se zakonom uređuju pitanja i odnosi nastali uslijed okolnosti koje **nisu mogle da se predvide**, a nedonošenje zakona po hitnom postupku moglo bi da prouzrokuje štetne posljedice po život i zdravlje ljudi. Kako epidemija traje već više od godinu dana, kao i problemi u vezi sa isporukama valjanog kiseonika, oni se više ne mogu smatrati okolnostima koje nisu mogle da se predvide.

Takođe, ako bi se zaista osnovao novi regulator prometa lijekovima i medicinskim sredstvima, to bi zahtijevalo dodatno vrijeme da nova agencija otpočne s radom i da se donesu svi neophodni podzakonski propisi koji se moraju donijeti u roku od 90 dana od stupanja na snagu zakona. Novi zakon bi se počeo primjenjivati tek šest mjeseci od objavljivanja, dok bi se ostavio rok od 60 dana od dana stupanja na snagu zakona za izbor rukovodstva nove Agencije.

Vrijeme koje je potrebno da se uspostavi novi regulatorni okvir u oblasti prometa lijekovima i medicinskim sredstvima nikako ne opravdava hitnost u zaštiti zdravlja stanovništva, a koju Vlada navodi kao glavni razlog donošenja novog zakona.